

Kammarrätten i Jönköping
Avdelning 1
Box 2203
550 02 Jönköping

Mål nr 93-14

Energimarknadsinspektionen ./ Öresundskraft AB (tidigare Öresundskraft Nordvästra Skåne AB)

Energimarknadsinspektionens ("Ei") mål och avsikt med hanteringen av det aktuella ärendet har varit att Öresundskraft AB ("Öresundskraft") ska erhålla en intäktsram baserad på de uppgifter som Öresundskraft rapporterat in i sin senaste ansökan och utifrån den metod som slutligen fastställs i de pågående domstolsprocesserna gällande metoden för fastställande av intäktsramar. Detta eftersträvar Ei alltjämt. Den uppkomna situationen har dock varit processuellt komplicerad och någon tydlig vägledning för hur den aktuella situationen lämpligast ska hanteras finns inte i lagstiftning eller praxis.

Med detta som utgångspunkt vill Ei i anledning av bemötande från Öresundskraft på Ei:s överklagande med komplettering I lämna följande.

YTTRANDE

1 INSTÄLLNING

1.1 Ei vidhåller sina yrkanden.

1.2 I det fall kammarrätten skulle bifalla Ei:s överklagande i fråga om metoden för beräkning av intäktsramen och pröva de av Öresundskraft i förvaltningsrätten, och nu även i kammarrätten (såvitt Ei uppfattat det), framställda alternativa andrahandsyrkandena vidhåller Ei den inställning som redovisats i förvaltningsrättens dom i målet sidan 8.

- 1.3 Såvitt gäller Öresundskrafts eget yrkande om att kammarrätten ska förklara Ei:s beslut av den 6 december 2013 sakna laga verkan alternativt undanröja detsamma kan yrkandet enligt Ei inte lagligen bifallas utan ska avvisas. I andra hand ska yrkandet ogillas.

2 DISPOSITION

- 2.1 Ei har valt att i detta yttrande endast bemöta vad som framförts i Öresundskrafts inlägga av den 22 maj 2014. I övriga delar hänvisas i tillämpliga delar till bemötande i mål nr 101-14 gällande Elverket Vallentuna AB som kommer att inges separat.

3 BAKGRUND

- 3.1 Ei vitsordar de omständigheter som Öresundskraft angivit i tiden fram t.o.m. Ei:s yttrande till förvaltningsrätten daterat den 24 oktober 2013. Ei aviserade i nämnda yttrande att Ei avsåg att ompröva det beslut som fråga var om i målet och att ett sådant beslut skulle meddelas kort därefter. Skälen till att Ei ändrade inställning om hur ärendet skulle hanteras framgår av yttrandet.
- 3.2 I omedelbart samband med omprövningen och meddelandet av det nya beslutet den 6 december skickades det nya beslutet gällande REL 00136 med e-post till förvaltningsrätten, se **bilaga 1**. Ei använde därvidlag den e-postadress som tidigare använts vid kontakt med förvaltningsrätten i där pågående målen gällande intäktsramar. Ei:s handläggare som skickade beslutet fick inte något felmeddelande och det fanns inte vid tidpunkten någon anledning för henne eller Ei att misstänka att meddelandet inte nått adressaten.
- 3.3 Med anledning av uppgifterna i Öresundskrafts bemötande av den 22 maj 2014 att domstolen inte nåtts av meddelandet har Ei nu särskilt kontrollerat sina E-postloggar. Kontrollen utvisar att meddelandet har skickats. Samtidigt har det framkommit att meddelandets storlek kan ha inneburit att meddelandet "stoppats" hos mottagarens, dvs. förvaltningsdomstolens, e-postleverantör och att det inte är säkert att något meddelande om detta "stopp" kommit vare sig domstolen eller Ei tillhanda. Ei kan således inte utesluta att meddelandet inte nått adressaten. Ei har ingen anledning att misstro förvaltningsrättens uppgift i dagboksbladet om att e-postmeddelandet inte nått dem. Under alla omständigheter anser dock Ei inte att frågan om vad som kan ha hänt med meddelandet har någon juridisk relevans för kammarrättens prövning.
- 3.4 Det noteras särskilt under alla omständigheter att det nya beslutet nått Öresundskraft innan förvaltningsrättens dom meddelats.

- 3.5 Vad motparten i övrigt anfört angående detta och Ei:s "avsikter" föranleder inte några särskilda kommentarer.

4 EI:S RÄTT ATT OMRÖVA BESLUT

- 4.1 Inledningsvis kan konstateras att Ei enligt 5 kap. 11 § ellagen har en rätt att ompröva en intäktsram inom tillsynsperioden om den nätkoncessionshavare som beslutet gäller har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och/eller om beslutet har fattats på ett uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag. I båda fallen krävs att felaktigheten i mer än ringa omfattning har inverkat på intäktsramens storlek. Ingenting anges i paragrafen, dess förarbeten eller lagkommentaren om att Ei skulle vara förhindrad att företa en sådan omprövning när det ursprungliga beslutet överklagats. Parterna är, såvitt Ei uppfattat det, överens om att det ursprungliga beslutet av den 28 oktober 2011 är felaktigt såtillvida att Öresundskraft redovisat en linje, dvs. en regionledning, tillsammans med redovisningen för nätkoncessionen för område.
- 4.2 Öresundskraft har dock, såvitt får förstås, nu anfört att Ei skulle vara förhindrat att ompröva sitt beslut på ett sätt som är till nackdel för Öresundskraft. Någon sådan begränsning står inte att finna i 5 kap. 11 § ellagen, jmf. regleringen i 27 § förvaltningslagen. Tvärtom är själva syftet med regleringen i 5 kap. 11 § ellagen att Ei ska ha möjlighet att justera felaktiga beslut som beror på oriktiga uppgifter från nätkoncessionsinnehavaren och/eller brister i prövningsunderlaget vilket till största del tillhandahållits av nätkoncessionsinnehavaren. Det ligger i sakens natur att dessa justeringar i de allra flesta fall innebär en ändring i betungande riktning för nätkoncessionsinnehavaren. Hinder att ompröva till nackdel för Öresundskraft finns således inte. Å andra sidan är detta i sig ointressant eftersom det beslut gällande två intäktsramar som trätt i det överklagade beslutets ställe inte sett tillsammans är till nackdel för Öresundskraft, jmf nedan under avsnitt 5.
- 4.3 I sammanhanget ska noteras att den förvaltningsrättsliga huvudregeln om gynnande förvaltningsbesluts negativa rättskraft i vissa undantagssituationer genombryts, bl.a. är så fallet då beslutet är förenat med ett förbehåll om återkallelse, vilket antingen kan framgå av beslutet eller av den lagstiftning på vilken beslutet grundas, eller då det gynnande beslutet blivit felaktigt p.g.a. oriktiga uppgifter från den enskilde.¹
- 4.4 De överväganden Ei gjorde när det gäller hanteringen av den uppkomna situationen framgår tydligt av skriftväxlingen i förvaltningsrätten. Som Ei redogjorde för i yttrandet av den 24 oktober utgick Ei vid omprövningen från att saken som var föremål för prövning i domstol var en annan än saken som var föremål för

¹ Warnling-Nerep, Wiveka. Frågan om omprövning av förvaltningsbeslut & förekomsten av negativ rättskraft, FT 2/2008 sid. 201-238.

omprövning samt att Ei hade en uttrycklig skyldighet att ändra ett beslut om intäktsram i den aktuella situationen.

4.5 Ei har således haft laglig rätt att ompröva beslutet och fatta ett nytt beslut.

5 BELOPPSFRÅGOR

- 5.1 Med anledning av vad Öresundskraft anfört angående de olika belopp som varit aktuella när det gäller intäktsram för REL 00136 och påståendet att omprövningsbeslutet är till nackdel för Öresundskraft vill Ei göra följande förtydliganden. Enligt det ursprungliga beslutet uppgick intäktsramen för REL 00136 till 413 600 tkr. Denna ram avsåg då såväl regionledningen som nu omfattas av RER 00903 som den verksamhet som fortfarande ingår i REL 00136. Genom omprövningsbeslutet har Öresundskraft för samma verksamheter fått en intäktsram om 305 058 tkr för REL 00136 och en intäktsram om 131 254 tkr för RER 00903. Detta ger en sammanlagd intäktsram för de berörda verksamheterna om 436 312 tkr. Den sammanlagda intäktsramen är således högre än det ursprungliga beslutet. Ei har svårt att se hur detta skulle kunna vara till nackdel för Öresundskraft.
- 5.2 Det är korrekt att vid omprövningen av beslutet har Ei tillämpat samma metod som vid det ursprungliga beslutet. Detta för att inte "inkräkta" på domstolsprocesserna som avser just metoden för prövning, se mer om detta nedan avsnitt 6. Av just denna anledning skiljer sig beloppen i omprövningsbeslutet från de belopp som Ei angav i sitt yttrande till förvaltningsrätten i september 2013. Ei menade där att intäktsramen för REL 00136 skulle fastställas till 337 367 tkr för REL 00136 och 146 517 tkr för RER 00903. Dessa belopp gäller om intäktsramen beräknas med de av Ei i målet medgivna metodändringarna. Det är fortfarande Ei:s inställning att det är dessa belopp som skulle bli följden om Ei vinner full framgång i de aktuella processerna, dvs. med tillämpning av de redan i förvaltningsrätten medgivna metodjusteringarna.
- 5.3 Öresundskraft har å sin sida i sin nya ansökan om intäktsram för REL 00136 yrkat en intäktsram om 375 128 tkr, dvs. en lägre ram än i det ursprungliga beslutet, samt för RER 00903 om 163 619 tkr.
- 5.4 Om schablonmetoden hade tillämpats fullt ut skulle ramen för REL 00136 uppgå till 385 138 tkr, med tillämpning av en kalkylränta om 5,2 procent. Förvaltningsrätten skulle således i sin dom rätteligen ha fastställt intäktsramen till det av Öresundskraft yrkade beloppet för REL 00136 till 375 128 tkr. Ei har här av förbiseende felaktigt angett att intäktsramen av förvaltningsrätten skulle ha fastställts till 385 138 tkr (se punkten 2.7 i Ei:s Komplettering I till överklagandet). I och med att Öresundskraft yrkat ett lägre belopp är det dock det yrkade beloppet som förvaltningsrätten bort

ha fastställt utifrån de i domen fastställda förutsättningarna. Förvaltningsrätten har istället utgått ifrån de felaktiga förutsättningarna gällande regionledningen och fastställt intäktsramen för REL 00136 till 512 229 tkr.

5.5 Intäktsramen för RER 00903 är inte föremål för rättslig prövning.

6 VARFÖR TILLÄMPADE EI SIN "URSPRUNGLIGA" METOD VID OMRÖVNINGEN

6.1 Öresundskraft är mycket kritiskt till att Ei inte har använt den "medgivna metoden" vid omprövningen. Även i denna del har Ei goda skäl för de överväganden som legat bakom hanteringen.

6.2 För att en förvaltningsmyndighet ska kunna ändra ett beslut behövs stöd i lag eller praxis. Den aktuella ändringen var föranledd av fel i de av Öresundskraft inrapporterade uppgifterna. Omprövningen kunde därför ske med stöd i särskilda regler för detta i ellagen. Vad Öresundskraft anfört om att bolaget även tidigare hade redovisat på det, i sig felaktiga, sättet saknar helt betydelse. Den lagliga grunden för omprövning framgår av 5 kap. 11 § ellagen.

6.3 Möjligen skulle en omprövning avseende själva metoden kunna grundas på att det föreligger särskilda skäl enligt 5 kap. 11 § 3 ellagen, eller på sedvanerättslig grund. Ei har dock inte funnit anledning att använda sig av denna möjlighet i anledning av de pågående domstolsprocesserna där just metoden för beräkningen av intäktsramen är själva saken. På sätt som Ei beskrev i sitt yttrande till förvaltningsrätten den 24 oktober ansåg Ei att en omprövning till följd av felaktigt rapporterade uppgifter inte direkt påverkade saken i domstolsprocessen. En ändring av själva metoden skulle dock avse samma sak som domstolsprocessen och var därför inte lämplig enligt Ei.

6.4 Här bör tilläggas att en omprövning av ett beslut på grund av "fel" i metoden skulle medföra att även andra beslut om intäktsramar skulle kunna behöva ändras på samma sätt. Att göra detta samtidigt som det pågår domstolsprocesser avseende vilken metod som ska användas vore såväl olämpligt som onödigt. Det skulle dessutom ur ett resursperspektiv helt enkelt inte vara möjligt för Ei att först ompröva alla beslut och sedan eventuellt behöva ändra alla dessa beslut igen efter lagakraftvunna domar i det fall domarna skulle gå emot Ei:s uppfattning.

7 VAD VILL ÖRESUNDSKRAFT?

7.1 Ei har uppfattat att Öresundskraft var och alltjämt är överens med Ei om att den ursprungliga ramen för REL 00136 ska delas upp i två intäktsramar. Eftersom Ei vid uppdelningen utgått från de uppgifter som Öresundskraft har rapporterat in och då

Ei:s utgångspunkt självklart är och hela tiden har varit att Öresundskraft ska få intäktsramar baserad på korrekta uppgifter och utifrån den metod som domstolen bestämmer är det svårt att förstå Öresundskrafts inställning och yrkande att omprövningsbeslutet nu ska undanröjas.

- 7.2 Om Ei:s omprövningsbeslut undanröjs och förvaltningsrättens dom fastställs skulle det få till följd att Öresundskraft blir dubbelkompenserat för den regionledning som nu ingår i RER 00903, dvs. får inberäkna samma regionledning i två olika intäktsramar. Den sammantagna ramen för de aktuella verksamheterna skulle då bli betydligt högre än vad Öresundskraft yrkat och även betydligt högre än vad som följer av den metod som Öresundskraft förespråkar i målet. Detta vore naturligtvis såväl orimligt som direkt felaktigt och Ei utgår från att detta inte är något som Öresundskraft eftersträvar.
- 7.3 Det går inte av Öresundskraft yttrande av den 22 maj 2014 att utläsa om parterna är överens om sakförhållandena eller inte, dvs. om vilka uppgifter som ska ligga till grund för prövningen av Öresundskrafts intäktsram för både REL 00136 och RER 00903. Om så inte är fallet, vilket Ei har utgått ifrån alltsedan dess felaktigheterna uppmärksammades, önskar Ei en konstruktiv dialog och hantering kring en praktisk lösning.

8 RÄTTSLIGA SYNPUNKTER PÅ KAMMARRÄTTENS HANTERING AV MÅLET

- 8.1 Som framgår ovan har Ei varit oförhindrad att ompröva det aktuella beslutet om intäktsram. Ei:s beslut av den 6 december 2013 är därför gällande. Av samma skäl ska beslutet inte heller undanröjas eller förklaras sakna laga verkan. Domstolen bör istället, med stöd av 28 § förvaltningslagen, beakta det nya beslutet vid sin prövning av det ursprungliga överklagandet, jmf. t.ex. RÅ 1995 ref. 26.
- 8.2 Det finns således enligt Ei inget hinder mot att en myndighet omprövar ett beslut efter att det har överklagats till domstol. Att en sådan situation kan medföra bekymmer och myndigheten därför bör vara noggrann i sina överväganden är en annan sak.
- 8.1 Ei:s beslut av den 6 december 2013 innebär enligt Ei att beslutet av den 28 oktober 2011 inte längre är gällande. Med stöd av 28 § förvaltningslagen bör överklagandet av det beslutet nu omfatta även beslutet av den 6 december 2013 och detta senare beslut ska beaktas i kammarrättens prövning. Kammarrätten kan då antingen avgöra målet i sak eller, beroende på om det föreligger sakfrågor som inte blivit prövade, visa tillbaka målet till förvaltningsrätten för ny prövning med beaktande av det nya beslutet och däri ingående sakfrågor.

Göteborg den 26 juni 2014

Jörgen Larsson

Tobias Bengtsson

Ida Odellius

Mathilda Lindersson

Ämne: VB: Omprövningsbeslut i mål 8003-11
Bifogade filer: Bilaga 1 REL.pdf; Bilaga 1a Sammanställning inrapporterade uppgifter RER00903.pdf; Bilaga 2 Brev med uppgifter om avbrott för perioden 2006-2009.pdf; Bilaga 3 Kalkylränta i elnätsverksamhet.pdf; Bilaga 4 Metod för beräkning av intäktsram, formler samt kortfattad beskrivning.pdf; Bilaga 5 Faktorprisindex för byggnader.pdf; Bilaga 6 Faktorprisindex för elnätsverksamhet, lokalnät.pdf; Bilaga 6a Faktorprisindex för elnätsföretag Regionnät.pdf; Bilaga 7 Beräknad intäktsram för REL00136.pdf; Bilaga 7a Beräknad intäktsram för RER00903.pdf; Bilaga 8 Fråga om nättariff och redovisning.pdf; Bilaga 9 Föreläggande vid vite enligt 12 kap. 2 och 3 §§ ellagen (1997857).pdf; Bilaga 10 Fastställande av intäktsram.pdf; Bilaga 11 Hur man överklagar.pdf; REL00136 och RER00903 Omprövning av beslut om fastställande av intäktsram enligt 5 kap. ellagen.pdf

Från: Mathilda Lindersson
Skickat: den 6 december 2013 15:38
Till: marie.wickstrom@dom.se
Ämne: Omprövningsbeslut i mål 8003-11

Hej!

Ei har enligt yttrandet den 24 oktober 2013 nu omprövat intäktsramen för Öresundskraft. Bifogat finner ni omprövningsbeslut i mål 8003-11

Med Vänliga Hälsningar

Mathilda Lindersson, 016-16 25 27
Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 ESKILSTUNA
www.ei.se

 Energimarknadsinspektionen
Swedish Energy Markets Inspectorate